

De heer N. van Wijnen
De Hoef 4
5331 GH Gameren

Datum 19 augustus 2016
Kenmerk BE/2016/232/r
Uw kenmerk Email d.d. 16 augustus 2016
Auteur(s) ing. T.J.P. den Otter
Projectleider ing. C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 06-44179899
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326
BTW NL1182.37.020.B01
KvK 55488609

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna Beemstraat ong. te Gameren

De families van Wijnen en Nijhoff zijn voornemens om op de weide tussen de Beemstraat 38 en Beemstraat 40 te Gameren een twee-onder-een-kapwoning met bijgebouw te realiseren. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een met schrikdraad omheinde weide die momenteel niet in gebruik is. Om de voorgenomen realisatie mogelijk te maken dient er een gewijzigd bestemmingsplan opgesteld te worden om de agrarische bestemming (deels) om te zetten naar wonen.

De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Het is bij ruimtelijke ontwikkeling van dit formaat wettelijk verplicht onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten daarop. Middels deze ecologische quickscan wordt de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

In het kader van de bestemmingsplanwijziging is Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid. In de voorliggende beoordeling zal indien relevant bij conclusies en aanbevelingen de consequenties ten aanzien van de Wet natuurbescherming (van kracht per 1 januari 2017) cursief worden benoemd.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid (o.a. bescherming van gebieden)?

Planlocatie

Het plangebied is gelegen aan de Beemstraat te Gameren, gesitueerd tussen Beemstraat 38 en Beemstraat 40. In de huidige situatie bestaat het perceel uit een ongebruikte weide, omheind met schrikdraad. Tevens is het perceel aan de oost-, zuid- en westzijde omgeven door een waterhoudende sloot. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De planlocatie is gelegen aan de grens van het dorp Gameren en aan een dijk van de Waal. De directe omgeving wordt derhalve gekenmerkt door kassen, agrarische percelen, oppervlaktewater en natuurgebied. De planlocatie wordt aan de noordzijde begrensd door de Beemstraat en de Waalbandijk, aan de oostzijde door het perceel aan de Beemstraat 40, aan de zuidzijde door kassen aan de Beemstraat 38 en aan de westzijde door het perceel aan de Beemstraat 38. Op ca. 100m in noordelijke richting is de rivier de Waal gelegen en op ca. 1km ten zuiden is de provinciale weg de N322 gesitueerd.

Figuur 2 De rode stip weergeeft bij benadering de ligging van de planlocatie aan de Beemstraat te Gameren (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- verwijderen groen: t.b.v. sloop en nieuwbouw wordt vegetatie verwijderd;
- vergraven braakliggend perceel: herinrichting ruimte tot bouwrijpe fase (grondverzet e.d.);
- bouw nieuwe woning(en) met bijgebouwen; diverse timmer-, beton-, metsel-, elektra- en loodgieterswerkzaamheden alsmede allerhande kleine bouwwerkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 18 augustus 2016. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 3/8 bewolkt, 25° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 wordt de huidige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kunnen voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. Naar verwachting zullen de thans licht beschermde soorten in de Wet natuurbescherming worden opgenomen in het vrijstellingsbesluit.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Gedurende het veldbezoek zijn onder andere de volgende soorten waargenomen: riet, brede weegbree, kruipende boterbloem, madelief, duizendblad, haagwinde, rode klaver en witte klaver. Tevens zijn waarnemingen bekend van de directe omgeving van online databanken, hieruit zijn de volgende minder algemene soorten waargenomen: grote centaurie, kruisbladwalstro, handjesgras, kruisbladige wolfsmelk, beemdkroon, postelein, gele helmblom, tripmadam en vreemde ereprijs (waarneming.nl, 2011-2016). De directe omgeving van de planlocatie wordt ofwel gebruikt als weide ofwel als akkers met kassen. Dergelijke gebieden zijn meestal sterk bemest en daardoor zeer voedselrijk. De vorengenoemde minder algemene soorten en de in Nederland beschermde soorten prefereren over het algemeen voedselarme tot matig voedselrijke grond. Gelet op de habitatpreferentie en landelijke verspreiding van beschermde soorten alsmede de aangetroffen soorten heeft de locatie

aannemelijk geen functie voor zeldzame en beschermde soorten. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen dan ook worden uitgesloten.

Zoogdieren

De planlocatie is gelegen aan de grens van het dorp Gameren. Het terrein is per definitie ontoegankelijk en ongeschikt voor grote in het wild levende zoogdieren. In de directe omgeving van de planlocatie zijn in tenminste de laatste vijftien jaar geen zwaard- en strikt beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen (waarneming.nl, 2001-2016). Gelet op het geprefereerde habitat van steenmarter, boommarter, waterspitsmuis, das en andere zwaard- en strikt beschermde soorten, alsmede het huidige gebruik van de planlocatie en het ontbreken van sporen en nesten is een essentiële functie uitgesloten. De planlocatie zal mogelijk incidenteel betreden worden door kleinere grondgebonden zoogdieren als vos, bunzing, haas, konijn, mol en bruine rat. Dergelijke soorten zijn echter dermate opportunistisch dat er in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig is. Tevens is een essentiële functie uitgesloten voor licht beschermde soorten. Negatieve effecten op beschermde zoogdieren kunnen worden uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Op de planlocatie zijn geen bomen of bebouwing aanwezig. Derhalve zijn vaste rust- en verblijfplaatsen uitgesloten. Gezien de geïsoleerde ligging ten aanzien van lijnvormige elementen als bomenlanen, luwten van bebouwing e.d. en in het verlengde hiervan foerageer- en migratieroutes kunnen effecten op vleermuizen aannemelijk worden uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn, behoudens middelste groene kikker en bruine kikker, geen amfibieën en reptielen aangetroffen in het plangebied. In de omgeving zijn in de laatste vijftien jaar waarnemingen gedaan van gewone pad, middelste groene kikker, kleine watersalamander en bruine kikker (waarneming.nl, 2001-2016).

Gezien de geïsoleerde ligging van de planlocatie en het ontbreken van essentiële habitatkenmerken is het voorkomen van reptielen uitgesloten. Voor algemene amfibieën bieden de begroeiing en sloten rondom het perceel geschikt foerageer- en voortplantingshabitat. De aanwezigheid van licht beschermde amfibieën als kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad kan aldus niet uitgesloten worden. Voor deze soorten geldt echter vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Vissen

De sloten rondom de planlocatie ondervinden aannemelijk effecten door de werkzaamheden in de vorm van trillings- en geluidsverstoring. Eventueel worden de sloten verlegd, gedempt en/of verbreed. Gezien het voorkomen van beschermde vissoorten in de directe omgeving is in het bijzonder gelet op bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad. Gezien het stilstaande smalle sloten betreft zonder (aangesloten) diepe(re) delen wordt het voorkomen van rivierdonderpad en bittervoorn niet verwacht. Ten aanzien van kleine modderkruiper zijn de sloten geschikt als leefgebied en zijn negatieve effecten op de soort niet uit te sluiten. Indien er maatregelen getroffen worden voor kleine modderkruiper kunnen negatieve effecten op beschermde vissoorten voorkomen en aldus uitgesloten worden.

Insecten, libellen en ongewervelde

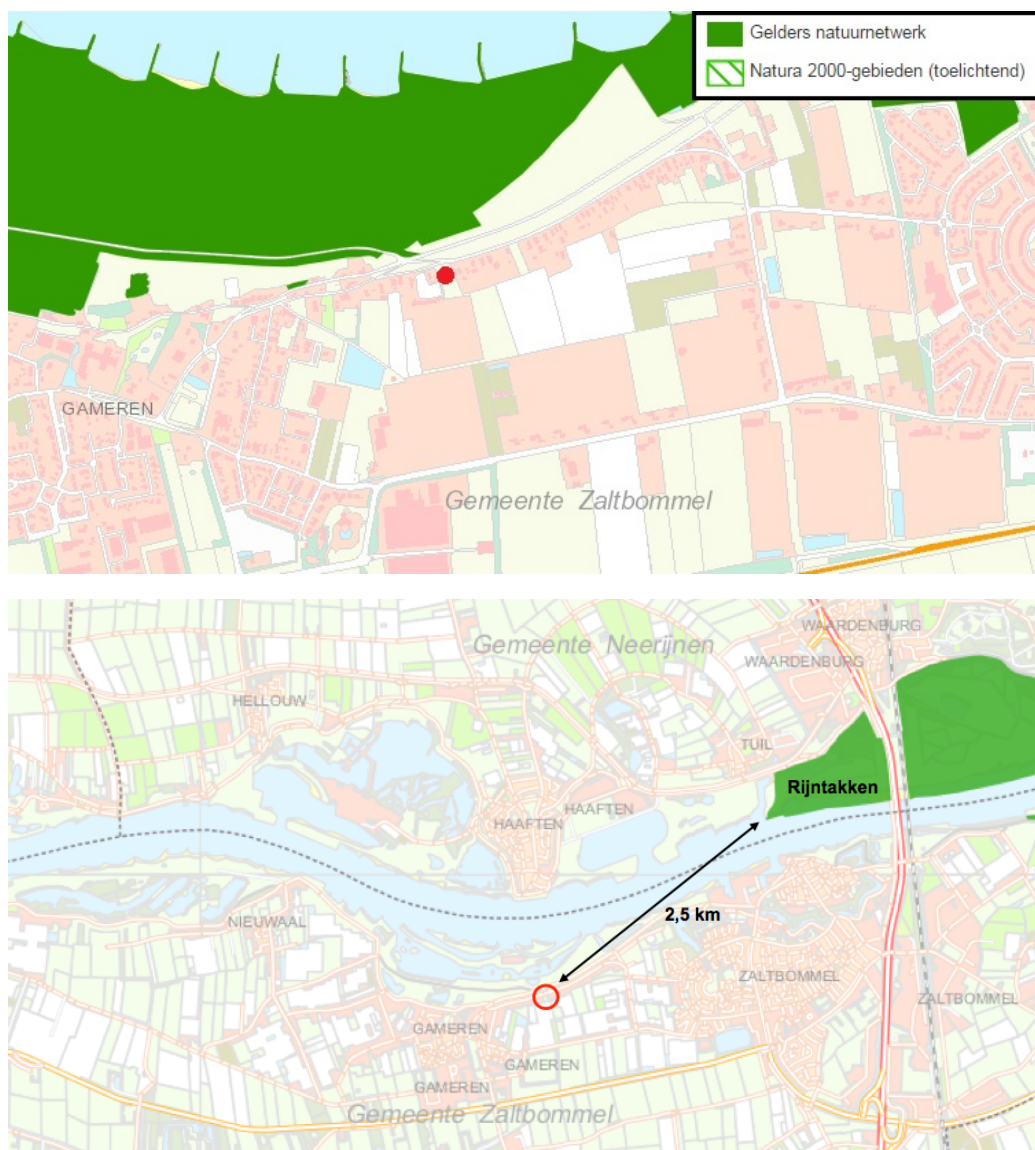
In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelde aangetroffen. Aangetroffen algemene soorten zijn: groot koolwitje en distelvlinder. Op de locatie zijn geen typische elementen als waardplanten en venetjes aangetroffen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van kwetsbare en zeldzame ongewervelde. Op basis van landelijke verspreiding, habitatpreferentie en het ontbreken van specifieke kenmerken kunnen een essentiële functie voor en het voorkomen van beschermde ongewervelde en effecten hierop uitgesloten worden.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn op de planlocatie koolmees, merel, kauw, boerenzwaluw, blauwe reiger en witte kwikstaart waargenomen. De waarnemingen betreffen zowel foeragerende als rustende en overvliegende vogels. Aangezien bebouwing ontbreekt op de planlocatie zijn nestlocaties van huismus en gierzwaluw uitgesloten. De omliggende bomen, struiken en riet zijn mogelijk geschikt als broedlocatie voor algemene zangvogels en respectievelijk watervogels als meerkoet en wilde eend. De beoogde ingrepen leiden derhalve in het broedseizoen (indicatief medio maart t/m medio juli) mogelijk tot overtreding van de Flora- en faunawet. Indien er buiten het broedseizoen, of in samenspraak met een ter zake deskundige gewerkt wordt kunnen effecten op broedvogels uitgesloten worden.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Natuurnetwerk Nederland. Binnen een straal van 3 kilometer zijn diverse NNN (Natuurnetwerk Nederland) structuren gelegen (figuur 2).

Figuur 2 De rode stip weergeeft de ligging van de planlocatie bij benadering. In de directe nabijheid zijn diverse NNN structuren gesitueerd. Het Natura2000gebied Rijntakken ligt op een afstand van 2,5km van de planlocatie (bronnen: www.synbiosys.alterra.nl; www.gelderland.nl).

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor beschermde soorten (Ff-wet, tabel 2 & 3). De sloten rondom de planlocatie zijn geschikt leefgebied voor kleine modderkruiper. Jaarrond beschermde nesten worden niet verwacht. Algemeen voorkomende vogelsoorten broeden aannemelijk in de vegetatie en sloten.
Voor algemene en licht beschermde soorten (Ff-wet, tab. 1) geldt momenteel vrijstelling ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het aantasten van het leefgebied van deze soorten ontheffingsplichtig is. Voor deze zogenaamde 'overige soorten' geldt dat op provinciaal niveau mag worden bepaald in welke mate een soort beschermd moet worden. Naar verwachting worden voor deze algemene soorten nieuwe vrijstellingsbesluiten opgesteld.
- De ruimtelijke ingrepen leiden, behoudens kleine modderkruiper, mogelijk slechts tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Potentiële nestlocaties en/of verblijfplaatsen van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Aanvullend onderzoek wordt niet nodig geacht omdat de werkzaamheden pas in 2017 worden uitgevoerd*.
** Voor de kleine modderkruiper, een zwaarder beschermde soort (Ff-wet, tab. 2), geldt momenteel een ontheffingsplicht ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Onder de Wet natuurbescherming is de kleine modderkruiper niet langer beschermd. Na 1 januari 2017 dient er voor deze soorten enkel rekening gehouden te worden in het kader van de algemene zorgplicht, een ontheffing is dan niet meer van toepassing.*
- De werkzaamheden leiden aannemelijk niet tot overtreding van de Flora- en faunawet. Ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) behoeft niet aangevraagd te worden.
- De planlocatie is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Gelet op de afstand tot Natura 2000 gebieden zijn effecten als gevolg van externe werking uitgesloten.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- Ten aanzien van broedvogels dienen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode te worden uitgevoerd c.q. opgestart. Het broedseizoen betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Indien de werkzaamheden om moverende redenen in het broedseizoen plaatsvinden dient, alvorens deze uitgevoerd worden, door een ter zake deskundige te worden vastgesteld of er broedende vogels of nesten aanwezig zijn. De deskundige geeft aan welke maatregelen eventueel van toepassing zijn.

Literatuur

Arcadis, 2016. De Wet Natuurbescherming Op Hoofddlijnen. Arcadis Nederland B.V. 4 januari 2016. Arnhem.

Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravon)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.waarneming.nl

www.wilde-planten.nl

www.zoogdierenvereniging.nl

www.gelderland.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie,
ing. T.J.P. den Otter

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE

KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Beemstraat ong. te Gameren, tussen Beemstraat 38 en Beemstraat 40.

Figuur 2 De planlocatie bestaat uit een weideperceel en wordt aan drie zijden begrensd door smalle watervoerende kavelsloten.

Figuur 3 De beoogde ruimtelijke ontwikkelingen bestaan de realisatie van een twee-onder-een-kapwoning met bijgebouw(en).

Figuur 4 De directe omgeving bestaat hoofdzakelijk uit agrarisch gebied met tuinbouw, kassen en overige bedrijfsbebouwing.